

Szociális biztonság/létfenntartás
Görögország

Görögország - Szociális biztonság

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

A szociális biztonság és a létfenntartás áttekintése

A keresők alapvetően abban az országban biztosítottak, amelyben élnek és dolgoznak. Ez érvényes a társadalombiztosítás fő elemeire is: a nyugdíj-, a beteg- és a munkanélküli biztosításra. Görögországban a különböző biztosításokat a munkaadói, a munkavállalói, illetve az állami hozzájárulás forrásaiból finanszírozzák. Kivételt képez a mezőgazdasági társadalombiztosítás, amelyhez a parasztok mellett kézművesek és ipari tevékenységet folytatók is tartoznak. Ezeket a biztosításokat állami eszközökből finanszírozzák.

Betegbiztosítás

Görögországban törvényileg működtetett betegbiztosítás létezik. Ennek keretében betegség esetén tárgyi szolgáltatások, munkaképtelenség alkalmával és anyaság esetén pénzügyi szolgáltatások működnek. Nem minden egészségügyi ellátás azonos. A gyógyszerekért és a fogorvosi ellátásért a pácienseknek a gyakorlatban 25%-ot kell fizetniük. A krónikus betegségek gyógyszerei ingyenesek, a tartós betegség előfordulásakor a legkisebb önrészesedés a költségekhez 10%. Az országban nem működik szabad orvos-, vagy kórházválasztás, hanem a betegnek a helyileg illetékes betegpénztári orvos, illetve kórház szolgáltatásait kell igénybe vennie. Aki privát intézményt kíván igénybe venni, annak a teljes költséget fizetni kell.

A munkavállaló megbetegedése esetén a munkaadó a szabályoknak megfelelően 30 napig az érintett bérének felét továbbra is folyósítja. A többi időt vagy a bér másik 50%-át a biztosító fizeti. Három várakozási nap kerül közbeiktatásra, amelynek idejére semmilyen támogatás nem áll rendelkezésre. Betegpénzt az érintett az előfoglalkoztatástól számított két évig kaphat.

Az anyasági támogatás a táppénznek felel meg. Erre a támogatásra az anya akkor jogosult, ha megelőzően legalább 200 napot járulékköteles munkaviszonyban töltött. Az anyasági szabadság mintegy 100 napot ölel fel, és ennek fele a szülés előtt igénybe vehető. A szülés alkalmával egy rögzített pénzátalány, mint szülési segély kerül kifizetésre.

Munkanélküli segély

Aki a munkáját elveszíti, Görögországban sem kerül azonnal súlyos anyagi helyzetbe. Ha valaki önálló döntése alapján lesz munkanélküli, akkor az meghatározott várakozási időszakot követően anyagi támogatásban részesül. A munkanélküli segélyre vonatkozó igényjogosultság a foglalkoztatottság időtartamától és a jövedelemtől függ.

A munkanélküli segély a munkásoknál a bérük 40%-át, alkalmazottaknál fizetésük 50%-át foglalja magába.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

A családban eltartásra szoruló minden további személy után 10%-os kiegészítés jár. A támogatás összege mindenesetre összességében az utolsó fizetés 70%-át nem haladhatja meg.

A támogatás időtartama függ a kezdeményező korábbi munkaviszonyának időtartamától, valamint az illető személy életkorától. A munkanélküli segélyben részesítés előfeltétele legkevesebb 125 napos munkaviszony a legutóbbi 12 hónapon belül, vagy 200 napos munkaviszony az utolsó két évben.

Nyugdíjak

Ahhoz, hogy valaki Görögországban nyugdíjjogosultsággal rendelkezzen, maga mögött kell tudnia legalább 4500 járulékköteles munkanapot (mintegy 15 munkában eltöltött évet). A nyugdíjjogosultság korhatára Görögországban jelenleg a nőknél 60-, a férfiaknál 65 év. Aki nyugdíj korhatár kedvezményt vásárol, vagy 35 éves munkaviszonnyal rendelkezik, az már korábban elmehet rózsát termesztani.

Az alapnyugdíj mértékét lényegében a korábbi munkabér mértéke határozza meg, de nem lehet alacsonyabb egy meghatározott minimumnál. Az alapnyugdíjhoz kiegészítés jár, például a nyugdíjas eltartott házastárs vagy gyermek után.

Szociális biztonság/létfenntartás Görögország

Tematikai áttekintés

<i>Általános adatok a társadalombiztosításról, a családtámogatásról, az illetékes intézményekről.....</i>	4
Nyugdíjbiztosítás.....	9
<i>Rokkantak és időskorúak nyugdíjellátása, a hátramaradottak nyugdíja, elhalálozási segély</i>	
Betegbiztosítás	15
<i>Szolgáltatások betegség- és anyaság, munkahelyi balesetek és szakmai betegség esetén.</i>	
Munkanélküliségi biztosítás	21
<i>Munkanélküliségi támogatások, igényjogosultsági előfeltételek, a támogatások mértéke és időtartama, adminisztráció.</i>	
Létfenntartási költségek	24
<i>Ösztöndíjak, diákok létfenntartási költségei és munkalehetőségei, kedvezmények.</i>	

Szociális biztonság/létfenntartás Görögország

*Általános tudnivalók a társadalombiztosításról,
a családtámogatásról, az illetékes intézmények*

Bevezető

A legfontosabb biztosító szervezet Görögországban a Társadalombiztosítási Hivatal-általában, mint *IKA (Idryma Koinonikon Asfaliseon)* ismert-, amelynél a nem önálló foglalkoztatottak biztosítását végzik. Az *IKA* rendszer magába foglal minden munkavállalót, aki nem tartozik valamely kisebb speciális biztosítási rendszerhez.

Az *IKA* mellett működik egy sajátos rendszer a hivatali alkalmazottak számára; egy csoport a munkaviszony-függő alkalmazottak számára (például a bankszektorban, vagy újságírói munkakörben); egy további körhöz az a vidéki népesség tartozik, amely a Mezőgazdasági Biztosító Társaság (*OGA: Organismos Georgikon Asfaliseon*) által biztosított, és ezen kívül az önálló egzisztenciák számára egy külön biztosítási rendszer is működik (pl. *TAE: Tameio Asfaliseos Emporon, TEVE, stb.*).

Minden biztosító szervezet számára külön jogi előírások érvényesek. A társadalombiztosítási szolgáltatásokat a pénztámogatások kifizetésének előfeltételeit, a támogatásokhoz szükséges adminisztrációt minden esetben az egyes biztosító szervezetek külön előírásai határozzák meg.

Tekintettel arra, hogy Görögországban a legjelentősebb társadalombiztosítás az *IKA* rendszerű ellátás, ez képezi az általános példát a további biztosítási rendszerek számára is. Ebből következően a fő elemeket tekintve az *IKA* által garantált szociális védelmet nyújtja a többi organizáció is. Amennyiben valaki egy másik biztosított által lefedett tevékenységet folytat, annak minden esetben az illetékes biztosító szervezethez kell fordulnia. Bizonytalanság esetén az *IKA* lakóhely szerinti irodái felvilágosítással állnak rendelkezésre.

Az *IKA* átfogja a betegséggel, az anyasággal és az idős korral kapcsolatos biztosítási tevékenységet, mialatt a speciális biztosító társaságok a munkaügyi hivatalok (*OAED (Organismos Apascholiseos Ergatikou Dynamikou)*) a munkanélküliségi biztosítási, valamint a családi támogatási ágak ügyében illetékesek. Az *OAED* számára befizetendő járulékok az *IKA*-n keresztül folynak be.

- Milyen biztosítási eseteket tartalmaznak a görög jogszabályok a szociális biztonságról?

Megjegyzés: Az eredeti szövegben a szöveg személynek szóló, a fordításban a megszólítást az általános alany helyettesíti – K.J.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Amennyiben valaki Görögországban dolgozik, ugyanolyan előfeltételek teljesítése esetén jogosult a társadalombiztosítás szolgáltatásaira, mint a görög munkavállalók. A Görögországban élő külföldiek családtagjai is ugyanolyan szolgáltatásban részesülnek, mint a görög munkavállalók családtagjai.

A szociális biztonság görög rendszere keretében a munkavállalók a következő szolgáltatásokat vehetik igénybe:

- betegségi- és anyasági szolgáltatások,
  - munkahelyi baleseti és szakmai betegség esetén jogosult szolgáltatások,
  - rokkantsági, valamint időskori támogatások,
  - hátramaradottak támogatása,
  - munkanélküli segély,
  - családi támogatások.
- Hogyan kell bejelentkezni a társadalombiztosításba?

Munkába lépés esetén a munkavállaló feladata az *IKA* – hoz (vagy az illetékes biztosító szervezethez) való bejelentés.

A biztosító társaság a biztosított rendelkezésére bocsátja a biztosítási könyvet, illetve az egyéb szükséges iratokat. Aki az *IKA*-nál biztosított, az *DATE* rövidítésű biztosítási és járulék igazolást kap. Ezt a dokumentumot azért célszerű beszerezni, mert megkönnyíti a kapcsolatot a biztosított és a biztosító között.

Önálló foglalkoztatás esetén az önfoglalkoztatottnak személyesen kell a biztosító szervezethez (általában *TAE*-hez), vagy a *TEVE*-hez beiratkoznia.

- *IKA* járulékok:

A társadalombiztosítási járulék a fizetésből levonásra kerül. A járulék egyik része a munkavállalót, a másik része a munkaadót terheli, de a teljesítés egységesen történik. A munkaadó kötelezett arra, hogy a teljes járulékot az *IKA*-hoz befizesse, és a munkavállalótól levonja a reá eső részt.

- Milyen lépéseket kell tennie a munkavállalónak, ha az *IKA* okmányaival elégedetlen?

Amennyiben a biztosított az *IKA* illetékes ügyintéző irodája által rendelkezésre bocsátott okmányokkal nem ért egyet, akkor 30 napon belül a helyileg illetékes *IKA* irodához fordulhat. Nyugdíjjal kapcsolatos vita esetén a bejelentési határidő három hónap.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

A helyi igazgatási bizottság döntése ellen – egyet nem értés esetén – az illetékes közigazgatási bírósághoz lehet panasszal élni.

(...)

Családi támogatások

Aki tevékenységét munkavállalóként végzi, és az *IKA*-nál, vagy a Munkaügyi Hivatalnál (*OAED*) vagy egy kötelező biztosításra jogosult más szervezetnél biztosított, az családi pótlékra is jogosult, amelyet a Tartományi Munkaügyi Hivatal (*OAED*) folyósít.

Aki Görögországban, vagy az Európai Unió tagállamaiban élő gyermeke számára családi pótlékot kíván igénybe venni, annak erre a következő feltételek fennállása esetén adottak lehetőségei:

- az illető személy munkavállaló, és legalább egy gyermek ellátásáról gondoskodik,
- az előző naptári évben legalább 50 napos munkaviszonyban állt és ezért járulékot fizetett, valamint
- az érvényes kollektív szerződés szerint az illető személy munkaadója nem kötelezett olyan családi pótlék fizetésére, amely a Munkaügyi Hivatal (*OAED*) által fizetendő családi pótlékot túllépi.

A következő személyek igényjogosultak:

- a szülők (apa, vagy anya), nőtlen vagy hajadon eltartandó gyermekei 18 éves kor alatt, felsőoktatási tanulmányokat folytatók esetén 22 éves kor betöltéséig, vagy (az életkortól függetlenül) munkaképtelenség esetén. Az anya akkor igényjogosult családi pótlékre, ha a kötelező előírásokat teljesítette, és az apa valamilyen oknál fogva a Munkaügyi Hivatal (*OAED*) támogatására nem jogosult;
- a nagypapa, vagy a nagymama a fivér vagy nővér, a nagybácsi vagy nagynéni, amennyiben bármelyikük teljes-, vagy félárva ellátásról gondoskodik; félárvaság esetén akkor, ha az élő szülő a családi pótlék fizetésének feltételeit nem teljesíti.
- A támogatás mértéke

A családi támogatás az első gyermektől minden gyermek után jár. A családi pótlék mértéke a gyermekek számától és a család éves jövedelmétől függ.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Meghatározott előfeltételek mellett – például ha az egyik szülő megözvegyül, vagy a házastárs rokkant, esetleg katonai szolgálatot teljesít, házasságon kívüli, vagy keresőképtelen gyermekei vannak, vagy olyan személyekről van szó, akik teljes árvákat nevelnek, gondoznak -, a családi pótlék megemelhető.

- Formalitások, adminisztráció

A kezdeményezőnek a helyi munkaügyi hivatali kirendeltségen (*OAED*) kezdeményezést kell benyújtania, amelyhez a biztosítási könyvet (amely az *IKA* tagságot igazolja, és amelyet a *DATÉ* vagy egy további biztosítási könyv igazol), illetve a gyermek születési anyakönyvi kivonatát kell csatolni.

Azoknak a gyermekeknek a családi pótlék jogosultsága esetén, akik az Európai Unió Görögországon kívüli államában élnek, az E 401-es nyomtatványt kell benyújtani, amelyből a családi összetétel kimutatható. A családi pótlékkal kapcsolatos további felvilágosítások az *OAED* hivatalaiban kaphatók.

További tudnivalók

Az *IKA* Görögország legjelentősebb biztosító szervezete és a társadalombiztosítás valamennyi ágazatában illetékes, kivéve a munkanélküli biztosítást és a családi pótlékot, amelyek az *OAED* illetékességi területéhez tartoznak. Amennyiben a biztosított Görögországban él és lakik és bármilyen kétségei adódnak igényjogosultságával és a kötelességeivel kapcsolatban a társadalombiztosítás területén, forduljon az *IKA* lakóhely szerint illetékes irodájához.

Néhány társadalmi csoport nem biztosított az *IKA*-nál. Közülük legtöbben a „*TAE*”-hez, (az önfoglalkoztatók, különösen a kereskedők biztosítási pénztára); vagy a „*TEVE*”-hez (az önfoglalkoztatók, különösen a kézművesek és kisiparosok biztosítási pénztára), a „*TSMEDE*”-hez (a mérnökök biztosítási pénztára) vagy az *OGA*-hoz (a mezőgazdaságban dolgozók biztosítási hivatala) tartoznak. Az itt felsorolt legfontosabb biztosító társaságok mellett a különleges rendszerű biztosító szervezetek nagy számban állnak rendelkezésre a különböző ágazatokban dolgozók számára. Amennyiben valaki egy ilyen rendszerhez kíván tartozni, annak az *IKA* ezzel kapcsolatban további felvilágosítást nyújt.

A legfontosabb biztosító társaságok elérhetősége:

IKA – Idryma Koinonikon Asfaliseon
(Társadalombiztosítási Intézet)
Agiou Konstantinou 8
GR-10241 Athen

Szociális biztonság/létfenntartás Görögország

OAED – Organismos Apascholiseos Ergatikou
(Országos Munkaügyi Intézet)
Ethnikis Antistasis Ano Kalamaki
GR-16610 Athnen

TAE-Tameio Asfaliseos Emporon
(Kereskedők Biztosítási Pénztára)
Voulis 8-10
GR-10562 Athen

TEVE-Tameio Epangelmation Viotechnon Elladas
(Kézműves- és Kisiparos Biztosítási Pénztár)
Agiou Konstantinou 5
GR-10431 Athen

TSMEDE-Tameio Syntaxeon Michanikon kai Ergolipton Dimosion Ergon
(Mérnökök Biztosítási Pénztára)
Kolokotroni 4
GR-10561 Athen

OGA-Organismos Georgikon Asfaliseon
(Mezőgazdasági Biztosítási Intézet)
Patision 30
GR-10170 Athen

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Nyugdíjbiztosítás

*Szolgáltatások rokkantság
és időskori nyugdíj esetén,
hátramaradottak számára és halálesetkor*

Rokkantság

Nyugdíjat a biztosított súlyos rokkantság esetén akkor kaphat, ha keresőképességének több mint 80%-os csökkenését igazolni tudja, függetlenül attól, hogy a keresőképesség csökkenés átmeneti, vagy állandó rokkantságot jelent.

A rokkantsági nyugdíj folyósításához a következő előfeltételek teljesítése szükséges:

- igazolás benyújtása az *IKA*-hoz a legkevesebb 4/5-ös (rokkantsági fok 80%) keresőképtelenség fennállásáról;
- a munkaképtelenség csökkenése legkevesebb egy évig fennáll;
- összesen 4500 munkanap vagy legkevesebb 1500 munkanap igazolható, ebből legkevesebb 600 a rokkantság megállapítását megelőző utolsó öt évben került teljesítésre.

Egy „munkanap” megfelel egy biztosítási napnak, beleszámítva a fizetett szabadság napokat is.

Az EU más tagállamában hátrahagyott biztosított napok a görög biztosítási időbe beszámításra kerülnek. Aki valamely tagállamban biztosítási időt hagyott hátra, annak a nyugdíj kezdeményezés alkalmából ezt jeleznie kell, és a beadványhoz szükséges a rendelkezésére álló, illetve a fellelhető megfelelő biztosítási okmányokat mellékelni.

- Formalitások, adminisztráció

A rokkant nyugdíjazási kezdeményezést az *IKA* illetékes helyi hivatalánál kell benyújtani a következő dokumentumok csatolásával:

- valamennyi biztosítási okmány (biztosítási könyv, *DATE*, stb),
- az első munkaviszony kezdetének időpontja,
- házasság esetén és kiskorú gyermekről való gondoskodásnál házassági anyakönyvi kivonat, és a gyermekek születési anyakönyvi kivonata;
- ha a családhoz egyetemi hallgató, vagy munkaképtelen tartozik, akkor tanulmányi bizonyítvány, illetve az illetékes egészségügyi bizottság igazolása;
- stabil rokkantság esetén a kezdeményező születési anyakönyvi kivonata.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- A nyugdíj mértéke

Súlyos rokkantság esetén (80%) a nyugdíj alapnyugdíjból, és egy vagy több további kiegészítő hozzájárulásból áll.

Az alapnyugdíj mértéke függ az érintett személy munka-jövedelmének mértékétől. Ez 50%-kal emelhető, ha a rokkant állandó felügyeletet vagy ápolást igényel, illetve harmadik személy jelenlétét igényli (teljes rokkantság).

Nyugdíj-kiegészítés akkor fizethető, ha az illető személy több mint 3299 munkanapot teljesített, továbbá házastársa vagy gyermeke ellátásra jogosult. A nyugdíj teljes összege nem lehet egy meghatározott minimumnál alacsonyabb.

- Nyugdíj alacsonyabb fokú rokkantság esetén

Ennek a nyugdíjnak az igénylése akkor jogos, ha az adott személy kereső képessége több, mint 67%-kal csökkent, de nem éri el a 80%-ot. A teljes nyugdíj 75%-os rokkantság esetén jár. Ha a biztosított 6000 munkanapot teljesített, akkor a teljes nyugdíjra jogosult.

- Nyugdíj rész-rokkantság esetén

Erre a nyugdíjra az a biztosított jogosult, akinek kereső képessége több mint 50, de kevesebb mint 67%-kal csökkent. Ennek mértéke a teljes nyugdíj 50%-a.

Időskori nyugdíj

Az időskori nyugdíjhoz egy előírt életkor elérése, meghatározott számú munkanap teljesítése, és bizonyos esetekben különleges előfeltételek fennállása szükséges.

Legkevesebb 4500 munkanap teljesítése esetén az időskori nyugdíjjogosultság a 65 életév betöltése (nőknél 60 év) esetén áll fenn. Legkevesebb 10 000 munkanap teljesítése az időskori nyugdíj a 62. (nőknél 57.) év betöltése után jogosult.

Nehéz-, vagy egészségre káros munkavégzés után a teljes nyugdíjra a férfiak a 60. (a nők az 55.) életévük betöltése után jogosultak. Ehhez is legkevesebb 4500 munkanapot kell teljesíteni, ennek 4/5 részének nehéz, vagy egészségre káros munkahelyen eltöltött időnek kell lennie, és legkevesebb 1000 munkanapnak a nyugdíj korhatár elérése előtti utolsó 10 évben.

Aki legkevesebb 10 500 munkanapot (mintegy 35 évet) egy alkalmazotti tevékenységben töltött, annak a nyugdíjjogosultsági életkora (férfiak és nők esetében azonos) az 58. év betöltése.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Azok az anyák, akik 18 évnél fiatalabb, nem házasságban élő gyermeket nevelnek, az időskori nyugdíjra 55. életévük betöltése után jogosultak, amennyiben 5500 munkanapot teljesítettek és az IKA-tól, vagy más biztosító szervezettől semmilyen speciális egyedi nyugdíjban nem részesülnek.

Meghatározott előfeltételek teljesítése esetén a nyugdíj kettő, vagy adott esetben öt évvel korábban is igényelhető, ebben az esetben a nyugdíj összege az előírt nyugdíj korhatárhoz hiányzó hónapok után havonta 0,5%-kal csökken. Ezzel kapcsolatban kiegészítő információt az IKA irodák adnak.

Egy „munkanap” megfelel egy biztosítási napnak, beleértve a fizetett szabadság napokat is. Amennyiben az időskori nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges, az érintett személy esetében 200 napot – amelyre táppénzt kapott -, vagy 200 napot – amelyre munkanélküli segélyt kapott – figyelembe vehetnek, amennyiben ezek a napok a nyugdíj kezdeményezés előtti 10 évre esnek. Ezen kívül – szükség esetén – a rokkantsági nyugdíjban eltöltött idő is beszámítható.

Az Európai Unió más tagállamaiban hátrahagyott biztosításban töltött időt a görög biztosítási időbe beszámítják. Amennyiben a nyugdíjat kezdeményező biztosításban töltött időt más tagállamban hátrahagyott, akkor ezt a rendelkezésre álló okmányokkal kiegészítve a nyugdíj kezdeményezés alkalmával regisztrálnia kell.

- A nyugdíjak mértéke

Az időskori nyugdíj alapnyugdíjból és egy vagy több kiegészítő hozzájárulásból áll. Az alapnyugdíj mértéke függ az illető korábbi munkabérértől.

Nyugdíjkiegészítésképpen a következők fizethetők:

- több mint 3200 munkanap teljesítése esetén minden 300 további munkanapra többlet nyugdíjat folyósítanak;
- amennyiben a feleség nem foglalkoztatott és nem részesül nyugdíjban, akkor házastársi pótlékre jogosult. Ugyancsak házastársi pótlékre jogosult a feleség a férje számára, ha az rokkant, illetve ellátás nélküli és a feleség az ellátásról gondoskodik;
- gyermek esetén 18 életkor alatt, vagy felsőoktatási tanulmányok folytatása esetén 24 év alatt, olyan gyermek esetében, akinek munkaképtelensége 18. életéve betöltése előtt következett be ugyancsak nyugdíjpótlék jár mindaddig, amíg a gyermek nem köt házasságot, nem dolgozik, nem részesül nyugdíjban, vagy a házastársa nyugdíjkiegészítésben nem részesül.

A nyugdíj nem lehet alacsonyabb egy meghatározott minimumnál.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- Formalitások, adminisztráció

Az időskori nyugdíjat az IKA helyi irodájában kell kezdeményezni, a következő dokumentumok csatolásával:

- valamennyi biztosítási okmány (biztosítási könyv, *DATE*, stb.);
- nyilatkozat az első munkaviszony kezdetéről;
- házasság, vagy kiskorú gyermek eltartása esetén házassági, vagy/és születési anyakönyvi kivonat;
- felsőoktatási intézményben tanuló, vagy munkaképtelen gyermek ellátása esetén tanulmányi igazolás, vagy az illetékes egészségügyi bizottság szakvéleménye;
- ezen kívül a születési dátum, amelyet a személyigazolvány bemutatásával dokumentál.

Hátramaradottak nyugdíja elhalálozás esetén

A biztosított családtagjai nyugdíjra jogosultak, amennyiben a biztosított összesen 4500 munkanapot, vagy 1500 munkanapot teljesített és ebből 300 az elhalálozás évét megelőző öt évben történt. Ha a biztosított elhalálozása munkabaleset következtében történt, akkor a családtagok a teljesített munkanapoktól függetlenül jogosultak nyugdíjra. Ha a biztosított elhalálozását nem a munkájával összefüggő baleset okozta, akkor a munkanapok számának felét veszik figyelembe.

Az elhalálozott azon családtagjai, akik az IKA-tól rokkantsági, vagy időskori nyugdíjban részesülnek, megkapják a hátramaradottak számára jogosult nyugdíjat az időbeni előfeltételek újbóli felülvizsgálata nélkül.

Egy „munkanap” megfelel egy biztosított napnak, beleszámítva a fizetett szabadságnapokat is.

Aki az EU egy másik tagállamában biztosított viszonyban töltött időt hagyott hátra, azt a görög biztosítási időbe beszámítják. Ha az elhalálozott biztosításban töltött időt egy más tagállamban hátrahagyott, akkor ezt a nyugdíj kezdeményezésekor jeleznie kell, és csatolni kell a fellelhető megfelelő biztosítási okmányokat.

- Családtagok

A hátramaradottak nyugdíjának folyósítása érvényes az özvegy, vagy az elhalálozott biztosított, vagy nyugdíj jogosult gyermekei, mint családtagok számára.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Meghatározott előfeltételek esetén az özvegy, az unoka, a keresztyerek, a szülő és adaptáló szülő számára ugyancsak nyugdíj folyósítható.

Az özvegyi nyugdíj folyósításához csupán az elhalálozott házasságának érvényessége szükséges. Az özvegy férj ezzel szemben az özvegyi nyugdíjra akkor jogosult, ha az illető 67%-osan csökkent kereső képességű, és az elhalálozott feleség lényegesen hozzájárult az illető ellátásához.

Ha a biztosított házastárs halála a házasság megkötését követő hat hónapon belül következik be, akkor sem a férj, sem a feleség nem jogosult nyugdíjra. A feleség ugyanakkor nyugdíj jogosult, ha a halált baleset okozta, ha gyermek születik, vagy a házasság erkölcsileg bizonyított volt, vagy az illető terhes.

Ha a házastárs halála, aki egyben nyugdíjas, a házasság első 24 hónapjában következik be, akkor sem a férj, sem a feleség nem jogosult özvegyi nyugdíjra.

A hajadon és nőtlen árvák 18. életévük, egyetemi tanulmányok esetén 24. életévük betöltéséig árvasági nyugdíjra jogosultak. A 18 éves életkor előtt bekövetkezett keresőképtelenség korhatár nélküli igényjogosultságként marad meg.

- A támogatás mértéke

Az özvegy férj, illetve feleség annak a nyugdíjnak a 70%-ára jogosult, amelyre az elhalálozott házastárs jogosult lett volna (illetve jogosult volt, ha már nyugdíjat kapott). Ismételt házasságkötés esetén az özvegyi nyugdíj megszűnik.

Az árpanyugdíj annak az időskori nyugdíjnak a 20%-a, amelyre az elhalálozott jogosult volt, vagy amelyet már megkapott. A teljes árvák 60%-os nyugdíjellátásban részesülnek.

Az özvegyi- és az árva nyugdíj összege nem lehet magasabb annál a mértéknél, amelyre az elhalálozott jogosult lett volna, vagy amelyet számára ár folyósítottak. A teljes árvák esetén a támogatás ennek a nyugdíjnak maximum 80%-ára kiegészíthető. Ha a nyugdíj összege ezt a mértéket túllépi, akkor a nyugdíj minden nyugdíj jogosult számára részarányosan csökken.

- Formalitások, adminisztráció

A hátramaradottak nyugdíjának folyósításához a születési anyakönyvi kivonat kivételével ugyanazokat az okmányokat kell benyújtani, mint az időskori nyugdíj igénylésekor. Ezen kívül be kell mutatni a halotti anyakönyvi kivonatot és a családi helyzetet igazoló okmányt. A nyugdíj biztosításához az *IKA* helyi irodájában szükséges a kezdeményezést benyújtani. Ha a kezdeményező az EU más tagállamában lakik, akkor igényét az adott ország nyugdíjbiztosító szervezeténél kell benyújtani.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- Támogatás elhalálozás esetén

Elhalálozás esetén az özvegy vagy a temetési költségeket viselő személy, temetési segélyt kap egyszeri átalányösszeg formájában.

Temetési segélyt nyújtanak az *IKA* albiztosítottak, az *IKA* nyugdíjasok, illetve biztosítottak az egyéb biztosításhoz tartozó nyugdíjasok számára, ha az *IKA*-nál megbiztosítás tagjai voltak. Ezek a személyek a családtagjaik elhalálozása esetén semmilyen temetési segélyben nem részesülnek, kivéve ha hátramaradotti nyugdíjban részesülnek. A temetési segély folyósításának előfeltétele az, ha a biztosított az elhalálozását megelőzően, vagy három hónapon belül az ezt megelőző naptári év végéig legkevesebb 100 munkanapot teljesített. Ha egy nyugdíj elfogadóról van szó, akkor annak megbiztosítottnak kell lenni.

Az özvegy számára fizetendő temetési segélyhez az illetékes *IKA* irodában be kell nyújtani a biztosítási és járulékgazolást (*DATE*), vagy a nyugdíj-könyvet, illetve az elhalálozott házastárs egészségügyi könyvét, valamint a helyi hivatal által kiállított halotti anyakönyvi kivonatot. Harmadik személy által fizetett temetési költségek fennállása esetén kiegészítésképpen a temetkezési vállalkozó számláját is mellékelni kell.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

*Szolgáltatások betegség
és anyaság,
munkahelyi balesetek
és szakmai betegség esetén*

Betegbiztosítás

Betegség és anyaság

Az IKA a következő szolgáltatásokat nyújtja:

- tárgyi szolgáltatásokat betegség esetén – orvosi kezelés, gyógyszerek és kórházi kezelés;
- pénztámogatást, balesetből bekövetkező betegség esetén – táppénz;
- anyasági támogatást.

Meghatározott előfeltételek teljesítése esetén a biztosított vagy családtagja a szolgáltatásokra akkor is jogosult, ha az EU más tagállamában élt.

Dologi szolgáltatások betegség esetén

Az IKA ellátásban a következő személyek jogosultak:

- az IKA-nál direkt biztosított a foglalkoztatott személy;
- minden IKA nyugdíjas, azaz rokkantsági, időskori, vagy hátramaradotti nyugdíj részese;
- speciális pénztárak nyugdíjasai, akik a foglalkoztatási idejük során betegbiztosítottak voltak;
- a biztosított vagy a nyugdíjas ellátásra jogosult családtagjai;
- munkanélküliek, vagy munkanélküli segélyben részesülők.
- Igényjogosultsági előfeltételek

A dologi ellátásra jogosultsághoz szükséges az érintett személynek a betegség bejelentését megelőző időben, vagy az ezt megelőző naptári év befejezése előtt három hónapon belül legkevesebb 50 munkanapot teljesíteni.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Egy munkanap megfelel egy biztosítási napnak. Szabályos szabadságnapok (fizetett szabadság) a munkanapoknál figyelembe vételre kerül.

A dologi szolgáltatások igényléséhez a táppénzes és munkanélküliségi segélytámogatásban eltöltött napok biztosított napokként kerülnek beszámításra. Az a biztosításban eltöltött idő, amelyet a jogosult az Európai Unió egy másik tagállamában hátrahagyott, az előírásoknak megfelelően a görög biztosítási időbe beszámításra kerül, amelyhez kéretik a vonatkozó dokumentumokat, a megfelelő adminisztrációs formalitásokkal a lakóhely szerint illetékes *IKA* irodába benyújtani.

- Egészségügyi könyv

A dologi szolgáltatások biztosításához a családtagoknak általában egészségügyi könyvvel kell rendelkezniük. Ennek hiányában ugyanis az orvos, a gyógyszerész, valamint a kórház nem tud meggyőződni a biztosítás tényéről.

A biztosításba történő beiratkozásnál tehát igényelni kell a személyes biztosítási könyvet. Emellett a tartózkodási engedéllyel rendelkező családtagoknak családi egészségügyi könyvvel kell rendelkezni.

- Dologi szolgáltatások jogosultság esetén a következőket foglalják magukba:
  - orvosi ellátás,
  - gyógyszerek,
  - kórházi kezelés,
  - paraklinikai vizsgálatok,
  - gyógyító eljárások,
  - megszokott és speciális gyógyászati és segédeszközök, illetve protézisek,
  - gyógyfürdők.

Ezek a szolgáltatások a betegség megkezdésétől az igényjogosultság lejártáig biztosítottak. Az igényjogosultság időtartamát az egészségügyi könyvben feltüntetik. Amennyiben a betegség tartósan bizonyul, a dologi szolgáltatások a betegség teljes időtartamára biztosítottak akkor is, ha az illető a számára igényjogosult időtartamot túllépi.

A kezelésben résztvevő részesedése az egészségügyi költségekből az IKA tételekben rögzített, amely maximum 25% lehet.

A nyújtott szolgáltatásokról további felvilágosítást – hasonlóan a kezelési költségekből való részesedés arányáról – az IKA helyileg illetékes irodái nyújtanak.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Táppénz

A táppénz jogosultság valamennyi alapbiztosításban résztvevő személy számára biztosított.

- Jogosultsági előfeltételek

Táppénzre az jogosult, aki munkája következtében önhibáján kívül megbetegedett és három napnál hosszabb ideig nem tud dolgozni, továbbá a betegség bejelentésének napján folyamatosan vagy az ezt megelőző naptári év végéig 100 napig dolgozott.

Egy „munkanap” megfelel egy biztosítási napnak. A szabályos szabadság napok (fizetett szabadság) a munkanapokba beszámítanak, azok a napok azonban, amelyekre a munkavállaló táppénzt vagy munkanélküli segélyt kapott, nem kerülnek beszámításra. A biztosított által az EU más tagállamában hátrahagyott biztosítási időt beszámítják a görög biztosítási időbe, amelynek érdekében megfelelő okmányokat az *IKA* ügyfél irodáiban kell benyújtani.

- A táppénz mértéke

A táppénz az előírások szerint 50%-a annak a biztosítási csoporthoz tartozó munkavállaló bérének, akivel a biztosított az utolsó 30 napon vagy korábbi naptári évben azonos munkakörben dolgozott vagy odairányításra került.

A táppénz alapösszegét az eltartott családtagok után minden esetben 10%-kal emelik, az összeg azonban nem lehet több a munkavállaló biztosítási csoportja munkabére 70%-ának. A táppénz felső összege meghatározott összeget nem léphet túl.

Ha a biztosított az *IKA* költségre köz- vagy magán-korházban orvosi kezelésben részesül és nincs családtagja, a táppénz kétharmad mértékben csökken.

A táppénz a biztosítóhoz történt munkaképtelenségi bejelentés után négy nappal fizethető.

- A táppénz időtartama

A táppénz nem lehet hosszabb 182 napnál ugyanazon betegség miatt, és nem lehet több 182 napnál ugyanabban a naptári évben, megszakítással, vagy anélkül. A 182 napos táppénzes ellátás maximum 720 napra meghosszabbítható, ha a biztosított összességében 4500 munkanapot vagy 1500 munkanapot teljesített, ez utóbbiból azonban legkevesebb 600 napot a betegség megállapítása előtti utolsó öt évben. Ha a munkaképtelenség tuberkulózis következtében történt, a táppénz 360 napig fizethető.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- Adminisztráció, formalitások

A táppénz folyósításához a következő okmányokat kell benyújtani:

- munkaképtelenségi igazolás egy **IKA** orvos részéről,
- biztosítási és járulék igazolás (*DATE*)
- személyes egészségügyi könyv,
- családi egészségügyi könyv
- nyilatkozat a munka megszakítás időtartamáról.

Anyasági támogatások

Az anyasági támogatások a gyermek megszületésekor folyósíthatók. Ez szülési segélyt és anyasági támogatást foglal magába.

Szülési segélyt az anya akkor kap, ha alapszolgáltatással rendelkezik, vagy nyugdíjas, illetve az alapszolgáltatott vagy nyugdíjas férj, annak felesége, aki eltartott családtagként társadalom biztosított.

Az anyasági támogatást az az anya kaphat, aki betegség és anyaság esetére biztosítással rendelkezik.

- Szülési segély

A szülés alkalmával meghatározott átalány fizetésére kerül sor. A szülési segélyre az jogosult, aki biztosított egészségügyi könyvvel, vagy a feleség családi biztosítási könyvvel rendelkezik mint IKA biztosított, vagy IKA nyugdíjas, és ezekkel egyidejűleg az újszülött szülési anyakönyvi kivonatát is benyújtja.

A szülési segély jogosultsághoz az érintett személynek a szülés előtt folyamatosan, vagy ezt az időpontot megelőző naptári év három hónapja alatt legalább 50 munkanapot kell teljesítenie.

- Anyasági támogatás

Az anyasági támogatás összege a táppénzzel azonos, az esetleges családtagokért járó magasabb támogatással kiegészítve. Ebben az esetben maximális határ nem kerül előírásra.

Amennyiben az anya nem dolgozik, akkor az anyasági támogatás a szülés várható időpontja előtt 52 napig, illetve a szülést követően 52 napig kerül folyósításra.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- Igényjogosultsági előfeltételek

Az anyasági segélyre az jogosult, aki a szülést megelőző két évben legkevesebb 200 munkanapot teljesített. Emellett követelmény a munkavégzés tényszerű megszakítása.

Egy „munkanap” megfelel egy biztosítási napnak. A szabályos szabadság napok (fizetett szabadság) munkanapnak számítanak, nem számítanak azonban annak a táppénz és a munkanélküli segély támogatásban eltöltött napok. Az Európai Unió tagállamaiban hátrahagyott időt a görög biztosítási időbe beszámítják. Az erről szóló okmányokat a kérelemmel egyidejűleg az *IKA* helyileg illetékes irodájához kell benyújtani.

Munkabalesetek és szakmai betegségek

Az *IKA* számára érvényes jogi előírások a munkavállalók számára a következő esetekre határoznak meg szolgáltatásokat, illetve támogatásokat:

- balesetek, amelyek a konkrét tevékenység során történtek (munkabalesetek),
- balesetek, amelyek a munkahelyhez vagy a munkahelytől tartó úton történtek (és munkabaleseteként minősíthetők),
- balesetek, amelyek nem munkabalesetek,
- betegségek, amelyeket a szakmai tevékenység okozott, amennyiben ezek a szakmai betegségek hivatalos listáján szerepelnek.

A balesetek és a szakmai betegségek nem képeznek egységes biztosítási ágat. A betegség vagy átmeneti munkaképtelenség esetén a betegbiztosító illetékes, rokkantság vagy haláleset esetén a nyugdíjbiztosító.

A balesetet (különösen munkahelyi balesetet) szenvedő munkavállaló, vagy szakmai betegségben megbetegedett munkavállaló a számára kedvezőbb biztosítási szolgáltatásban részesül.

- Munkabalesetek

A munkabalesetet szenvedett jogosult pénzügyi és dologi támogatásra, függetlenül biztosítottságának időtartamától. Nem szükséges tehát a szolgáltatás igényléséhez a munkanapok számának igazolása.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

A baleset következtében előállt átmeneti részleges munkaképtelenség esetén a kezelés betegségként érvényes kezelés szerint történik. Kiegészítésül érvényesül azonban néhány speciális szabály.

Amennyiben a balesetet szenvedett az előző naptári évben 30 munkanapot nem tud igazolni, akkor a számára esedékes baleseti támogatást annak a megfelelő biztosított csoportnak a fizetése alapján számítják ki, amelyhez a balesetet szenvedett bére a baleset napján a legközelebb állt. A baleseti támogatás a baleset bejelentése napjától jár. Ez esetben nincs három napos várakozási idő mint a betegségek bejelentésekor, a munkaképtelenségnek azonban három napnál hosszabbnak kell lennie. Ha balesetet rokkantságot vagy halál okoz, akkor a balesetet szenvedett személy rokkant nyugdíjra jogosult, a hátramaradott ellátandó családtagok hátramaradotti nyugdíjban részesülnek

- Egyéb balesetek

A balesetet szenvedett általában pénz- és dologi támogatásra jogosult, ha a szolgáltatások normális folyósításához szükséges munkanapok felének teljesítését igazolni tudja.

- A baleset bejelentése

A balesetet szenvedettnek az eseményt azonnal (mindenesetre azonban öt napon belül) a munkaadójának, illetve a területileg illetékes *IKA*-nak kell bejelenteni, vagy bejelentetni. További felvilágosításokat – igény szerint – az illetékes *IKA* ügyfélirodák adnak.

- Szakmai betegségek

A szakmai betegség a munkabalesettel azonos elbírálásban részesül. Ebből következően a biztosítási szolgáltatások (orvosi kezelés, táppénz, nyugdíj) a teljesített munkanapok számára tekintet nélkül nyújthatók.

A szakmai betegségekkel kapcsolatos jogi előírások megfelelő alkalmazása érdekében szükséges, hogy a munkavállaló a szakmai betegségek hivatalos listájára felvezetett krónikus betegséget vagy mérgezést a foglalkozásnál igazolni tudja.

A helyi egészségügyi bizottságnak kell az *IKA*-ban rögzíteni azt, hogy az előfeltételek a betegség szakmai betegségként elismeréséhez fennállnak.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

*Munkanélküli támogatások,
Igényjogosultsági előfeltételek,
Támogatások mértéke és időtartama,
Megkövetelt formalitások*

Munkanélküli biztosítás

Munkanélküliség

A munkanélküliek biztosításában az Országos Munkaügyi Hivatal (*OAED*) illetékes, amely a munkanélküliek számára a munkanélküliség biztosítás keretében a következő támogatásokat nyújtja:

- munkanélküli segély,
- betegbiztosítás.

A munkanélküli biztosításban valamennyi alkalmazott foglalkoztatott automatikusan részesül, ha a társadalombiztosítás keretében betegbiztosítással rendelkezik.

- Jogosultsági előfeltételek

Munkanélküli segélyhez a következő előfeltételek fennállása szükséges:

- végkielégítés nélküli elbocsátás;
- munkaképesség és munkavállalási szándék;
- minimum 16 életév;
- személyes bejelentkezés a Munkaügyi Hivatalnál;
- munkavégzés vállalása;
- a munkaviszony befejezését megelőző utóbbi 14 hónapban legalább 125 nap munkanélküli biztosítási igazolás, az utolsó két hónap munkanapjai nem számítanak be.

Az első alkalommal munkanélküli segélyben részesülő esetében megkövetelt az, hogy a segély igénybevételét megelőző utolsó két évben legalább 80 munkanapot évente igazolni tudjon. Amennyiben ezt a munkaviszonyt valamely más EU tagállamban töltötte, ezt figyelembe veszik, és ez esetben az E 301 elő-nyomtatványon ezt fel kell tüntetni, amelyet annak az országnak a munkanélküliségi biztosító hivatala állít ki, amelyben az illető személy foglalkoztatott volt.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- A támogatás mértéke

A munkanélküli segély alaptámogatásból és az eltartott családtagok számára nyújtott kiegészítő támogatásból áll. Az alaptámogatás az elbocsátás idejében esedékes kereset 40%-a, alkalmazott esetén 50%-a, de semmi esetre sem kevesebb, mint egy szakképzetlen dolgozó bérének kétharmada.

Az alaptámogatás eltartott családtagonként 10%-kal emelkedik.

- Támogatási időtartam

A munkanélküli segély fizetésének időtartama a legutóbbi 14 hónap keretében munkában töltött napok számától függ.

Legkevesebb 125 munkanap esetén a segély időtartama öt hónap, legkevesebb 150 napnál hat hónap, legkevesebb 200 napnál nyolc hónap, legkevesebb 220 munkanapnál tíz hónap és legkevesebb 250 munkanapnál tizenkét hónap.

A munkanélküli segély havonta 25 napra jár. Ha valaki a felsorolt teljesített munkanapokat kimeríti, és ismét munkanélküli segélyben kíván részesülni, akkor az előírt napokat ismét teljesítenie kell.

A munkanélküli segély fizetése szünetel, ha az érintett személy munkát vállal vagy átmenetileg munkaképtelenné válik.

A munkanélküli segélyre jogosultság megszűnik a munkanélküli elhalálózása esetén, nyugdíjba kerüléskor, állandósult munkaképtelenség esetén, amelynél a munkanélküli már nem tartozik a Munkaügyi Hivatal illetékességi körébe.

- Adminisztráció, formalitások

A munkanélküli segély igényléséhez személyes bejelentkezés szükséges a helyileg illetékes Munkaügyi Hivatalnál a munkaviszony megszűnését követő 60 napon belül.

Munkanélküli segély folyósítására csak akkor kerül sor, ha az érintett személy számára a Munkaközvetítő Iroda semmilyen alkalmas munkát nem tud felajánlani.

A kezdeményezéshez a következő okmányokat kell csatolni:

- biztosítási könyv (az *IKA* által kiállított *DATE*, vagy egyéb biztosítási könyv),
- a munkaszerződés felmondása,

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

- nyilatkozat arról, hogy az illető az adott esetben nem keres munkát, és egy új munka megkezdését a Munkaügyi Hivatalnak bejelenti,
- az eltartott családtagok egészségügyi könyve.
- Megbetegedés a munkanélküli segély ellátás időszakában

Betegség esetén a dologi szolgáltatások teljesítéséhez azokat a napokat számítják be, amelyeken az illető személy munkanélküli segélyben részesült attól a biztosító szervtől, amelynél a betegbiztosításban eltöltött idejét beszámították.

Aki a munkanélküli segély folyósításának időtartama alatt betegség következtében munkaképtelenné válik, az további öt napra munkanélküli segélyben részesül anélkül, hogy egyidejűleg táppénzre jogosult lenne. Hosszabb ideig tartó betegség esetén a munkanélküli segély szüneteltetésre kerül és helyébe a táppénz lép mindaddig, amíg az érintett személy a betegbiztosító részéről erre igényjogosult.

- EU tagállamból érkező és Görögországban munkát kereső személyek helyzete

Ha valaki az EU más tagállamából munkanélküli segélyben részesül és megkapja a hozzájárulást ahhoz, hogy Görögországban munkát keressen, annak – ha munkanélküli támogatásban kíván részesülni, akkor - Görögországba érkezését követően hét napon belül az illetékes munkaügyi hivatalnál személyesen kell jelentkeznie. Igénylési szándéka esetén elutazása előtt az E 303 elő-nyomtatványt kell kiállítatnia, és ezt a Munkaügyi Hivatalnál benyújtani.

- Munkahely keresés más EU tagállamban

Ha valaki Görögországban munkanélküli segélyben részesül, megkapja a jogosultságot arra, hogy munkahely keresés céljából más tagállamba utazzon, amennyiben elutazása előtt legalább négy héttel munkahely keresőként Görögországban regisztrálták. Görögországban kapott munkanélküli segélye maximum három hónapig marad meg. Aki a három hónapon belül nem tér vissza Görögországba, az jogosultságát elveszíti.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

*Ösztöndíjak,
Létfenntartási költségek és
munkalehetőségek egyetemi,
főiskolai hallgatók számára,
Kedvezmények*

A létfenntartás költségei

Ösztöndíjak és egyéb lehetőségek a külföldi tartózkodás támogatására

⇒ A *DAAD* ösztöndíjak és a görög kormány

A *DAAD* ösztöndíjat nyújt egyetemi és főiskolai hallgatóknak, diplomás szakembereknek tanulmányaik és kutatásaik időtartamára Görögországban. A felkínált ösztöndíjakról a „Tanulmány, kutatás, tanítás külföldön. Támogatási lehetőségek németek számára.” c, évente áprilisban kiadott brossura nyújt részletes felvilágosítást. Ez a kiadvány részletesen ismerteti a *DAAD* ösztöndíjas lehetőségeit, a szükséges előfeltételeket, a pályázat útját, határidejét. A brossura külön részében kerülnek felsorolásra a külföldi tanulmányi programokat kínáló egyéb szervezetek. A kiadvány az egyetemek és főiskolák akadémiai, külügyi hivatalaiban, valamint a művészeti és zenei főiskolák titkárságán elérhető. Bárki fordulhat közvetlenül a *DAAD*-hoz is.

Az egyetemek és főiskolák felsorolt hivatalaiban lehet beszerezni a különböző pályázati nyomtatványokat, amelyeket ugyanott kell benyújtani.

A *DAAD* illetékes a német ösztöndíjak pályázóinak kiválogatásában, illetve a görög kormány által felkínált ösztöndíjak pályázóinak előzetes kiválogatásában. A görög kormány ösztöndíjai a *DAAD* ösztöndíjakkal azonos irányelveket követnek. Mind a német, mind a görög ösztöndíjak havi keretet és egy útiköltség átalányt foglalnak magukba.

Az 1988/89-es akadémiai évben a Socrates/Erasmus program keretében a tanulmányi ösztöndíjak biztosításához létrehozták a görög nemzeti ösztöndíj alapot (*IKY*) Athénban, amely a különböző országokkal kétoldalú kapcsolat keretében ösztöndíjakat kínál. Itt csak néhány olyan programot emelünk ki, amely német hallgatók érdeklődésére tarthat számot.

- görög nyelv és kultúra, (*THYEPA*),
- az Európa Tanács tagállamaiból doktoranduszok számára ösztöndíj-program,
- kutatási ösztöndíj doktori disszertációt készítőik számára,
- görög nyelvi és kulturális ösztöndíj-program nem görögök számára.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

A fentiekről közelebbi felvilágosítást a Nemzeti Ösztöndíj Alap nyújt.

⇒ Az Európai Unió programjai

A Görögországban folytatott tanulmányok támogatására egyéb lehetőségek is fennállnak az EU Bizottság Socrates/Erasmus program keretében. Azok a hallgatók, akik hazai egyetemük, illetve főiskolájuk külföldi csereprogramja keretében egy görög egyetemen vagy főiskolán vendéghallgatóként tanulnak a Socrates/Erasmus program keretében, kiegészítést kaphatnak külföldi tanulmányaik többletköltségeinek fedezésére. Egy szakmai irányok és vendéglátó országok szerint összeállított áttekintés a működő egyetemi és főiskolai csereprogramokról a német főiskolák részéről megtalálható a „Studienland EU” (Tanulmányok az EU-ban) címen. A kiadvány megtekinthető az akadémiai külügyi hivatalokban.

(...)

Az élet Görögországban

Beutazás és tartózkodás

Az EU tagállamok állampolgárai minden további formalitás nélkül, személyi igazolvány vagy útlevél felmutatásával beutazhatnak Görögországba és tanulmányaik idején ott tartózkodhatnak. Azoknak a hallgatóknak, akiknek tartózkodása a három hónapot meghaladja, a határidő lejárta előtt a tanulmány helye szerinti külföldiekkel foglalkozó hatóságnál kell bejelentkezniük.

Létfenntartási költségek

Természetesen ebben az esetben nem lehet konkrét összegeket meghatározni, tekintettel az egyéni igényekre, valamint arra, hogy a létfenntartási költséget döntően befolyásolja a szobák bérleti díja. Mindenesetre célszerű bizonyos orientációs adatokból kiindulni. Ez esetben szerény létfenntartás esetén Görögországban havi 12 000 drachma kiadásra lehet számolni. Az EU csereprogramjai keretében tanuló hallgatók kb. havi 70 000 drachma kiadással számolhatnak.

A következő táblázatban a havi létfenntartási költségeket tüntetjük fel. Ezek természetesen átlagértékek, amelyek a konkrét esetben változhatnak. A privát szállás természetesen többbe kerül, mint a kollégium igénybe vétele. Így a következő adatok csak irányadóak.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Tananyag	kb.	12 000	drachma
Szállás (beleértve fűtés, villany)	kb.	40 000	drachma
Élelmezés	kb.	50 000	drachma
Utazási költségek	kb.	6 000	drachma
Egyebek	kb.	12 000	drachma
Összesen	kb.	120 000	drachma
100 drachma = 0,60 DM, (1996. januári állapot)			

Lakás

A külföldi hallgatók számára a legszívesebben igénybe vett szálláslehetőség a diákotthon, tekintettel a privát lakásnál kedvezőbb költségeire, továbbá a görög és más hallgatókkal napi kapcsolatok ápolásának lehetőségére. A görög főiskolára beiratkozott külföldi hallgatóknak – éppúgy, mint görög évfolyamtársaiknak – pályázati úton lehet kollégiumi szobához jutni. A kollégiumi szállásigényt minden év május 15 és június 15 között kell benyújtani a Nemzeti Ifjúsági Alaphoz (*NYF*, Sygrou 126, GR-17610 Athen címen) amely illetékes a Görögországban tanulók szállás- és étkezési ügyeiben. A külföldi pályázók esetén a görög kormány ösztöndíjasai és az EU csereprogramok résztvevői előnyt élveznek. Valamennyi diákotthonban a helyek 8%-a külföldiek rendelkezésére áll, ebből 20 % a tanulmányaikat megkezdők számára foglalt.

Mérvadó kiválasztási kritérium a diákotthoni felvételnél a pályázó családjának anyagi helyzete. További előfeltételek a következők:

- a pályázó görög egyetem vagy főiskola beiratkozott hallgatója,
- nem rendelkezik főiskolai, egyetemi fokozattal,
- családja nem rendelkezik lakással a tanulmány helyén,
- a pályázó 25 év alatti,
- a szálláspályázatot nem lehet több diákotthonnál benyújtani.

A pályázati okmányokat és tájékoztatást a benyújtandó dokumentumokról, valamint a *N.Y.F.* szervezetek listáját az általuk irányított diákotthonokról a Nemzeti Ifjúsági Alapnál lehet igényelni. A pályázatot közvetlenül a kollégiumhoz, vagy a Nemzeti Ifjúsági Alaphoz kell elküldeni.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Egy havi szobabérlés egy kollégiumban 20-35 000 drachmába kerül. A diákokotthonokban a férőhely gyakran az étkezést (napi háromszori) magába foglalja. A szállásért és étkezésért a külföldi hallgató 3600 drachmától fizetnek napi költséget. Az EU csereprogramok résztvevőinek napi fizetendő költsége 1000 drachma.

Néhány egyetemi városban a *NYF* által igazgatott diákokotthonok mellett privát, vagy felekezeti diákokotthonok is működnek. Megfelelő felvilágosítást ezekről az egyetemi klubok, illetve az egyetemi, főiskolai titkárságok nyújtanak, ahol a privát szállás keresésében is segítenek. A privát szabad lakáspiacon a fizetendő bér a szobák méretétől, felszereltségétől függ, minden esetre legkevesebb havi 50 000 drachmával kell számolni. Nagyobb városokban a bérleti díjak magasabbak.

Betegbiztosítás, orvosi kezelés

Minden hallgató számára, aki alaptanulmányokat folytat egyetemeken, műszaki főiskolákon, vagy tanulmányait egyetemen tovább folytatja, biztosított az ingyenes orvosi ellátás, a gyógyszer ellátás és a kórházi ápolás. Ez a lehetőség azonban időben behatárolt. Ez csak annyi tanulmányi évre érvényes, amelynek kertében egy egyetemen vagy főiskolán a tanulmányokat legrövidebben be lehet fejezni, plusz ennek a minimális tanulmányi időnek a fele.

Az orvosi ellátás igénybe vételéhez a hallgatónak be kell mutatnia a kezelésre jogosító fűzetet, amelyet a beiratkozáskor bocsátanak rendelkezésre.

Az ingyenes orvosi ellátás ellenére a Görögországba tanulmányi szándékkal utazóknak célszerű az elutazás előtt a német (hazai vagy más országbeli – K.J.) betegbiztosításnál tájékozódni arról, hogy milyen biztosítási védelmet kínálnak Görögországban és esetleg célszerű volna-e egyéni biztosítás megkötése.

Munkalehetőségek diákok számára

A Németországból Görögországban tanulók nem kapnak szabadságot munkavégzés céljából. Illúzió lenne annak feltételezése, hogy a tanulmányokat melléktevékenységből finanszírozni lehet. Egyrészt a tanulmányok nem adnak lehetőséget időben kereső tevékenység gyakorlására, másrészt a jelenlegi munkaerőpiaci lehetőségeket ismerve nagyon behatárolt egy fizetett munkalehetőség megszerzése.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Pénzügyi kérdések és bankrendszer

(...)

Tekintettel arra, hogy a külföldi tanulmány kezdete eleve bizonyos költségekkel jár, így például a lakáskeresés (pl. közvetítési díj egy lakásügynökségnek, kaució fizetése, vagy előleg fizetés a bérlemény lefoglalásához), vagy a lakásberendezés költségei felmerülnek, nem lehet elégszer annak jelentőségére utalni, hogy a külföldi tartózkodást jól kiszámított pénzüsszeggel a zsebben kell kezdeni. (Ez érvényes az ösztöndíjasokra is, tekintettel arra, hogy az ösztöndíjak a megérkezéskor még nem állnak rendelkezésre.) A privát személyeknek a beutazáskor korlátlan mennyiségben lehet magukkal pénzt vinni, mégpedig mind görög drachmát, mind más valutát, utazási csekket, bank, vagy kölcsönkártyát.

Hosszabb tartózkodás esetén célszerű valamely görög bankban számlát nyitni. Tekintettel arra, hogy Görögországban a kártyával fizetés széles körben elterjedt, célszerű csekkfüzetet, vagy kártyát beszerezni.

A bankok Görögországban 8-14 óra között vannak nyitva. Szombaton és vasárnap, illetve az állami ünnepnapokon a közönség számára a szolgáltatás nem működik. A bankok a folyószámlával rendelkező hallgatók számára gyakran adnak cash cards- okat, amellyel pénz az automatákból felvehető.

Korábbi lényeges könnyítést kínálnak a postai takarékkönyvek, az euro-csekk rendszer, stb. Csekk kártya bemutatása esetén a bankok a csekket beváltják, csekkenként 400 DM értékben. Amennyiben több, mint két csekket kívánnak egyszerre beváltani, ahhoz az útlevelel bemutatása szükséges. Az euro csekkekkel az automatákból minden további nélkül lehet pénzt kivenni.

Tudnivalók ösztöndíjasok számára

Ajánlatos az elutazás előtt az ösztöndíj adományozóval megállapodni arról, hogy az ösztöndíjat német (vagy más országbeli – K.J.) bankszámlára fizesse. A tanulmányi helyen a hallgató egy görög bankban számlát nyit, amelyet közölnek a német bankkal és létrejön egy tartós megbízás az ösztöndíjak átutalásáról. Fontos odafigyelni arra, hogy a görög bankok nevét és bankszámla számát a különböző bankfiókok helyét, nevét, címét pontosan feltüntessék. Az átutalás 8-10 napot vesz igénybe. Ez idő alatt telefonos átutalás az időt rövidítheti, amennyiben a hallgató ennek technikai kérdéseit elutazása előtt tisztázza. Az átutalás bizonyos költségekkel jár.

Szociális biztonság/létfenntartás

Görögország

Diákkedvezmények

Beiratkozáskor a hallgató diákigazolványt kap, amellyel színház- és múzeumlátogatás esetén bizonyos költség-kedvezményre jogosult. Ezen kívül az egyetem és főiskola titkársága utazási igazolványt is kiad, amely városon belüli közlekedési eszközök, vasút, hajó igénybevétele esetén 50%-os kedvezményt jelent. Az igazolás ezen túl helyközi autóbusz járatokon 25%-os kedvezményt nyújt Görögországon belül és 50%-os kedvezményt a lakóhely és az intézmény székhelye közötti útra.

Az utazási kedvezményekről a Német Vasúttársaság, illetve az utazási irodák adnak tájékoztatást.